

og Århus byret, samt Den danske Dommerforening, rigsadvokaten, politidirektøren i København, Foreningen af politimestre i Danmark, rigspolitichefen og advokatrådet til udtalelse.

Lovforslaget medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1 (§ 152, stk. 1).

Forslaget indebærer i forhold til gældende ret en udvidet kriminalisering af den offentlig ansattes udnyttelse, uden videregivelse til andre, af de oplysninger, bestemmelsen omfatter. Efter den gældende bestemmelse i § 152, stk. 1, 2. pkt., er der alene hjemmel til at straffe personer i offentlig tjeneste eller hverv for egen benyttelse af oplysninger, der efter 1. pkt. må betegnes som hemmeligheder, hvis benyttelsen sker „for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding“. Denne begrænsning, hvis rækkevidde er usikker, foreslås nu ophævet.

Ændringen må ses på baggrund af de under nr. 2 (§ 152, stk. 5) og under nr. 6 (§ 264 c) foreslåede straffebestemmelser, der generelt kriminaliserer tredjemands uberettigede udnyttelse af oplysninger, der er opnået på uretmæssig måde, være sig ved brud på en tavshedspligt, ved fredskrænkelse eller på anden måde. Der henvises til bemærkningerne til de nævnte bestemmelser.

Som anført af registerudvalget må spørgsmålet om straf for efterfølgende udnyttelse af oplysninger, der er fremkommet ved et diskretionsbrud, ses i sammenhæng med spørgsmålet om generelle og ensartede regler om straf for den ansattes egen uberettigede udnyttelse af oplysninger uden videregivelse til andre. Der bør efter udvalgets mening ikke gennemføres regler, der i videre omfang straffer udnyttelse i det efterfølgende led end den ansattes egen udnyttelse uden videregivelse. Udvalget anfører, at det efter omstændighederne ville kunne virke stødende, såfremt udnyttelse straffes i det efterfølgende led („hæleri“), medens den samme udnyttelse foretaget af den ansatte selv ikke er omfattet af en tilsvarende straffebestemmelse. Udvalget nævner som et eksempel, at en offentligt ansat i strid med sin tavshedspligt over for en bekendt røver, at der planlægges en væsentlig forhøjelse af afgifter af visse varer, og at vedkommende bekendte herefter udnytter sin viden ved at foretage et større indkøb af varer af den pågældende art. Han vil da — det fornødne forsæt forudsat — kunne straffes efter en bestemmelse om „hæleri“. Det ville virke ejendommeligt, såfremt straffeloven ikke indeholdt

en tilsvarende klar hjemmel til at straffe en offentlig ansat, der uden videregivelse af oplysninger udnytter sin viden på ganske samme måde.

På denne baggrund foreslås det generelt at kriminalisere ansattes uberettigede udnyttelse af viden uden brud af tavshedspligten. Udover den foreslåede ændring af § 152, stk. 1, henvises til forslagene til § 152, stk. 4, og § 264 b og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til den udførlige gennemgang af problemerne i registerudvalgets ovennævnte delbetænkning, bilag 2, s. 24-26.

Til nr. 2 (§ 152, stk. 4 og 5).

Bestemmelsen i § 152, stk. 4, der foreskriver tavshedspligt for ansatte på offentlige og private datacentraler, som behandler det offentliges materiale, og andre personer med lovlig adgang til disse centraler, er i det væsentlige i overensstemmelse med indstillingen i registerudvalgets delbetænkning. Der henvises til betænkningen, bilag 2, s. 23 (lovudkast, s. 23 (bemærkninger) og s. 23-24 (udvalgets forslag til udvidelse af reglen i tilfælde af generel kriminalisering af ansattes uberettigede udnyttelse af oplysninger uden videregivelse).

Da det foreslås generelt at kriminalisere ansattes uberettigede udnyttelse af oplysninger uden videregivelse, jfr. bemærkningerne ovenfor under nr. 1, er reglen i forhold til registerudvalgets forslag dog udvidet til også at omfatte dette forhold.

I sin betænkning har registerudvalget endvidere henstillet, at det bliver taget op til overvejelse at indføre en straffebestemmelse, der generelt kriminaliserer den efterfølgende udnyttelse af oplysninger fremkommet ved brud på den i straffelovens § 152 foreskrevne tavshedspligt, herunder den særlige tavshedspligt, der er indeholdt i udvalgets forslag til § 152, stk. 4. Der henvises til betænkningen, bilag 2, s. 24-26. Udvalget anfører, at man efter almindelige regler om medvirken vil kunne straffe den, der har tilskyndet en anden til at skaffe oplysninger fra et EDB-servicebureau, men at der imidlertid også er behov for beskyttelse mod den rent efterfølgende udnyttelse af sådanne uretmæssigt fremskafne oplysninger. Ofte vil netop den efterfølgende udnyttelse af oplysningerne kunne indebære den væsentligste krænkelse af offentlige og private interesser.

Af bemærkningerne i straffelovrådets betænkning om privatlivets fred s. 54 ff fremgår, at straffelovrådet er af den opfattelse, at der generelt er behov for straffebestemmelser, der kriminaliserer udnyttelse af oplysninger, der er opnået på uretmæssig måde.

På denne baggrund har justitsministeriet foreslået bestemmelsen i § 152, stk. 5, der foreskriver